

Od první chvíle, kdy jsem viděl fotky nadpozemsky vypadajícího místa Deadvlei, jsem věděl, že se chci někdy podívat do Namibie. Země, o které spousta lidí ani neví, že existuje nebo kde leží. Trochu mě od splnění snu odrazovaly ceny letenek, které se běžně pohybují od 25 tisíc výš. Od září 2016 začaly Qatar Airways operovat přímé lety z katarské metropole Doha do namibijského hlavního města Windhoeku a zřejmě v souvislosti s tím nabízely letenky z Frankfurtu za dvanáct tisíc korun. Nebyl důvod k váhání, a to ani na straně Moniky, která na africké dobrodružství kývla a čekalo nás tak putování ve třech. Původně jsme mysleli, že oproti Islandu to bude ohledně ubytování pohodlnější záležitost v hotýlcích za pár set korun, ale po hlubším ponoru do průvodců jsme dospěli k závěru, že stan doma ani tentokrát nezůstane. Navíc se ukázalo, že ačkoli se do Namibie nechystáme v té nejvyšší sezoně, například v národním parku Etosha už jsou dopředu vyprodané dokonce i kempy. Co nejdřív jsme se tedy vrhli na zajištění ubytování, tudíž jsme museli mít v dostatečném předstihu připravený i poměrně fixní itinerář. Zároveň jsme museli zajistit víza, která se udělují nám nejbliže v Berlíně nebo ve Vídni. Společně s Magdou jsme tedy na svatého Václava ve čtyřech vyrazili do rakouské metropole vyzvednout pasy s černým razítkem umožňujícím vstup do země v černé Africe.

Čtvrtek 20. října

Odlet

V půl desáté ráno nasedáme s Liborem do taxíku (Uber), o čtvrt hodiny později už se na druhém terminálu pražského letiště vítáme s Mončou. Musíme si ještě nějak rozdělit stan a karimatky. Qatar Airways sice umožňují bágly až do hmotnosti 30 kg, ale Lufthansa, s níž letíme do Frankfurtu, o sedm kilo méně. Po zkušenostech s Islandem tedy radši pečlivě vybíráme, ke kterému báglu co připevníme. Nakonec jsou ale obavy zbytečné, nejtěžší (Liborovo) zavazadlo má jen něco přes dvacet kilo. Protože jsme letenky do Frankfurtu kupovali zvlášť, nejde bohužel odbavit bágly až do Windhoeku, ale budeme si je muset ve Frankfurtu vyzvednout a znovu odbavit na další dva úseky. Všechno proběhlo dost rychle, takže ještě máme čas na malý nákup v Bille a svačinu v McDonald's, kde právě skrývají snídaňovou nabídku, ale naši objednávku ještě přijímají.

Místo v plánovaných 11:45 vzletáme o dvacet minut později. Sedíme u exitu, takže si užíváme nezvykle velký prostor na nohy. Ovšem u hodinového letu to člověk zase až tak neocení. Letušky rychle roznášejí sendviče (se salámem/sýrem) a nápoje, my si na šťastnou cestu připijeme vínem. Na frankfurtskou ranvej dosedáme ve čtvrt na dvě, počasí nás nevtá nijak přívětivě. Původně jsme uvažovali o návštěvě města, kam se dá vlakem dostat za pár minut, ale jednak bychom museli nějak vyřešit bágly a jednak to za okny opravdu nevypadá jako ideální den k procházce po městě, takže nakonec volíme odpočinek na letišti, kde potěší wi-fi připojení zdarma. Nakonec jsme za své rozhodnutí rádi, protože následný proces odbavení a bezpečnostní prohlídky je dost zdlouhavý, tudíž bychom ho po návštěvě města nemuseli zvládat zrovna v největší pohodě. Takhle jsme ještě měli čas posilnit se u odletové brány vínem – každý z nás si pořídil jinou barvu: Libor červené, Monča růžové a já bílé – vše po šesti eurech.

Do Doha odlétáme v 18:10 krásným novým letadlem, v němž trávíme šest hodin. K večeri si dáváme hovězí s bramborovou kaší, ale Monče to nějak nesesedlo, takže se dalšího občerstvení vzdává. Přistáváme o něco dřív, než stanovil letový řád, což vítáme, protože na přestup máme jen zhruba hodinu a půl. Doufáme, že společně s námi se do správného letadla přesunou i naše zavazadla. Poslední letový úsek tentokrát trvá devět hodin. Letadlo je o něco starší než to předchozí, ale oslní nás systémem ztmavování oken – žádné plastové kryty, ale filtr, jehož intenzitu lze dle libosti ovládat individuálně pomocí tlačítka.

Pátek 21. října

Špica hned na úvod (přilet do Windhoeku, Spitzkoppe)

Před jedenáctou hodinou dopolední (časový posun oproti Praze není v tuto chvíli žádný) nás u přistávací dráhy symbolicky vítají tři opice. A pak už pracovníci za pasovou přepážkou, kam se dostáváme jako jedni z prvních z našeho letadla. To je nám nakonec celkem k ničemu, protože dost dlouho čekáme na bágly. Až jsme začínali mít podezření, že se s nimi jen tak neshledáme. Ale dorazily. Ony pak i další úkony zaberou docela dost času – výběr z bankomatu, výměna peněz i vyzvednutí auta z půjčovny (Hertz). To jsme měli rezervované předem, což se ukázalo jako dobrý tah, protože náhodně přichozí zájemce museli pracovníci půjčovny odmítat. A já musel podepsat tolik prohlášení a souhlasů se sankcemi, až z toho šla hlava kolem. Venku na nás čekala bílá Toyota Corolla. Mimochodem, naprostá většina aut má v Namibii bílou barvu – s největší pravděpodobností kvůli horku. A jezdí se tu vlevo. Do kufu se vejdou tak akorát naše tři bágly, ve čtyřech už by to bylo dost komplikované. Chlapík, který nám na parkovišti předával auto, s námi ještě jede natankovat, protože nádrž je prázdná, ale my máme zaplacenou plnou. Nakonec se na cestu vydáváme až něco po poledni.

Do samotného Windhoeku je to z letiště takřka padesát kilometrů, naštěstí po příjemné asfaltce. Libor tak má šanci zvyknout si na řízení levou rukou. Hlavním městem ale tentokrát jen projíždíme a po silnici B1 míříme na sever. V městečku Okahandja pořizujeme první nákup v supermarketu. Zjistíme, že ceny jsou tu srovnatelné jako u nás. Ovšem teplota vzduchu je nesrovnatelná. Zatím jsme ještě v dlouhých kalhotách, ve kterých jsme přiletěli, takže se rozhodně nejedná o teplotu komfortní. Co nejrychleji tedy nasedáme zpátky do klimatizovaného vozu, napojujeme se na silnici B2 a po ní tentokrát nabíráme směr západ. Asfalt si užíváme do chvíle, než pár kilometrů za osadou Usakos stáčíme kormidlo na šotolinovou cestu, po níž se přibližujeme k dnešnímu cíli, oblasti nazvané Spitzkoppe. Německy znějící jméno připomíná zhruba šedesát let německé koloniální nadvlády. A nadvlády nad vyprahlou placatou krajinou se právě tady ujalo uskupení skalních útvarů, jimž dominuje titulní Spitzkoppe tyčící se sedm set metrů nad úrovní terénu do celkové nadmořské výšky 1 754 metrů nad mořem. Není tedy divu, že naše dnešní cílová destinace je vidět už z dálky.

Několikrát zastavujeme a fotíme. Kolem nás projíždí jen pár aut. Na recepci se hlásíme v pět hodin – první zkušenost s tím, že na mapě tu vypadá všechno blíž, než v realu. Vyřizujeme formality (kemp máme zaplacený předem) a prašnými cestami se vydáváme do samého nitra tohoto magického místa. Rádi bychom stihli dostat se před západem slunce k jednomu ze dvou kamenných oblouků a najít si místo, kde přenocujeme. Máme mapku s očíslovanými místy a čísla jsou naštěstí i na cedulích u cesty, takže orientace není složitá. Po pár fotkách nasnímaných cestou se konečně dostáváme na malé přírodní parkoviště u kamenného oblouku. Je tu klid a jedinými živými tvory, které máme momentálně na očích, jsou macatí stepní damani připomínající sysly – Monča někde vyčetla, že jsou to prý nejbližší příbuzní slona –, pobíhající po skalách a ve větvích stromů. Všude kolem se povalují menší či větší balvany. Po pár minutách se nám naskýtá krásný výhled na okolní skály. Ovšem to nejlepší přijde ve chvíli, kdy se dostaneme k oblouku, jehož „okno“ nabízí průhled na nejhezčí část celé oblasti, pásmo Pontok. Připomíná mi to Double-O-Arch v Utahu. Nadšení ruší jen malá skupina turistů, která se ne a ne vzdálit. Nakonec tu jsme ale sami a kocháme se, fotíme a natáčíme.

Slunce už se ale sklání k horizontu, takže se s těžkým srdcem loučíme s nádhernou podívanou, nasedáme do auta a jedeme na místo, které recepční parku označil na mapě jako Sunset Point. A jsme tu opravdu za příslovečných pět minut dvanáct, skály už se zahalují do červeného hávu. Krása. Hledáme nejvhodnější místo pro stan a rychle ho stavíme, ať to zvládneme ještě za světla. Nicméně i po setmění je tohle místo magické. Za naprosté tmy a ticha je přímo fascinující zaklonit hlavu a sledovat černou oblohu posetou neuvěřitelným množstvím zářících hvězd. A poprvé v životě vidím hvězdu padat. Všechno dostane ještě úžasnější nádech, když se ve 3:13 v noci společně vypravíme ze stanu vykonat malou potřebu. Jasný měsíc dodává okolním skalám nadpozemskou podobu, aniž by zastínil hvězdný svět. Stojíme venku jen ve spodním prádle a necháváme se každý svou představivostí unášet do jiného světa.

Sobota 22. října

Kresby a bazén (Spitzkoppe, Sasa Safari Camp)

Budiček v půl sedmé. V osm je totiž sraz na recepci parku pro ty, kteří se chtějí vydat na výlet do míst, kam se bez průvodce nesmí. Provedeme ranní hygienu, sbalíme stan a bez snídaně vyrážíme. Cestou ještě ale několikrát zastavujeme a fotíme. Na recepci se začínají houfovat i další návštěvníci (nechápu, kde se tu všichni najednou vzali), ale po průvodci ani vidu, ani slechu. Musí ho tedy nahánět recepční, které platíme padesát namibijských dolarů za osobu. S penězi se to tu má tak, že se používají bankovky jak namibijské (dolary), tak jihoafrické (randy). Mají stejnou hodnotu a jeden namibijský dolar (NAD, ale budu používat symbol \$) je v přepočtu cca 1,80 Kč.

Po krátkém čekání se objevuje hubený chlapík, který bude naším průvodcem. Nasedá do jednoho ze tří džípů, ostatní vozy ho mají následovat. Naše corolla je jediná dvoukolka, ale snad bychom to s ní měli zvládnout. Chvilími na nás karavana čeká, protože musíme jet náročným terénem přece jen opatrněji, ale na malé parkoviště u místa nazvaného Bushman's Paradise dojíždíme v pořádku. Čeká nás asi stopadesátimetrový výšlap nahoru po kluzké skále za pomoci do ní připevněných řetězů. Ačkoli je teprve kolem půl deváté ráno, panuje už slušné horko, takže je to poměrně náročný ranní tělocvik. Nahoře nás čekají další balvanové kompozice, ale jsme tu především kvůli kresbám, které tu před dvěma až čtyřmi tisíci lety zanechali naši předkové. Jedná se o znázornění různých druhů zvířat a lovců. Průvodce nám vysvětluje jejich význam, někdy musí i napovědět, o jakého tvora se vlastně jedná.

Podobnou podívanou, leč bez nutnosti drápat se kamkoli po řetězech, nabízí Small Bushman's Paradise. Jak už název napovídá, pokreslená plocha je menší, ale kresby jsou naopak o něco výraznější a zřetelnější než na první zastávce. K poslednímu místu – Golden Snake – se dostáváme přes území, v němž se natáčel hollywoodský biják, jehož název jsem úspěšně zapomněl. Každopádně kvůli natáčení sem dovezli zvířata, z nichž některá se tu dodnes prohánějí. My viděli čtyři ze šesti místních zeber. Pásly se celkem daleko od nás, ale pro nás to i tak byl vzrušující zážitek, protože jsme v tu chvíli ještě nevěděli, jak blízko se ke zvěři dostaneme hned následující den. Vlastně jsme si to užili asi víc než samotnou kresbu hada ukrytou v malé průrvě mezi skalami, která byla sice zajímavá, ale přece jen to nebyl žádný trhák, ze kterého bychom se potřebovali další dvě hodiny vzpamatovávat. Zhruba v jedenáct hodin jsme zpátky na recepci, průvodci děkujeme a obdarováváme ho dvaceti dolary. Namibijskými samozřejmě.

Jen pár metrů od recepce se nachází malá restaurace. Vzhledem k tomu, že jsme nesnídali, je naprosto jasné, že právě tam zamíří naše další kroky. Je tu příjemně, před ostrým sluncem jsme chráněni střechem. Jen obsluha by mohla být přívětivější. S Mončou si objednáme curry s masem a rýží (75 \$), Libor burgera (60 \$). A kromě řidiče, jímž je momentálně Libor, ochutnáváme poprvé i místní pivo Tafel (25 \$). Na jídlo čekáme docela dlouho na to, že je tu kromě nás jen jedna zřejmě holandská rodina, ale nakonec si pochutnáváme. A to ještě netušíme, že je to nejlevnější jídlo, které tu za dva týdny v restauracích pozřeme.

Posilnění se hodinu po poledni vydáváme na cestu za dalším dobrodružstvím. Po absolvování necelých čtyřiceti kilometrů kodrcání, které už známe ze včerejška, se dostáváme na asfalt, který si užíváme až do odbočky těsně před městem Outjo. Tedy až na krátkou výjimku, kdy před Omaruru zahýbáme k vinařství, které má už ale jednak zavřeno a jednak to tu nijak zvlášť malebně nevypadá, takže jen ve městě nakoupíme, vyfotíme kostel a jedeme dál směrem k výše zmíněné odbočce. Ta vede k našemu dnešnímu ubytování Sasa Safari Camp. Jméno je trochu matoucí, protože tentokrát nebudeme stanovat, ale mělo by nás čekat velmi pěkné ubytování na pohodlných postelích. Příjezdová cesta ale moc pohodlná není, a to nemám na mysli tři brány, které musíme postupně otevírat a zavírat. Nicméně za nimi se rozprostírá malá oáza uprostřed divočiny. Vítá nás sympatická blondýnka, které platíme 1 440 \$ za dva dvoulůžkové pokoje. Ty si jdeme hned prohlídnout – vypadají takřka luxusně a jsou v takovém tom africkém stylu, který tu člověk očekává. Monča s Liborem zabírají jeden, já druhý. Moc dlouho se ale v pokojích nezdržujeme, protože nás k osvěžení láká malý bazén a slunce už se na obloze moc dlouho neudrží. Dorazili jsme totiž až po páté hodině a naše dnešní útočiště je obklopeno kopci, které slunce skryje dřív, než stihne zapadnout.

Na uvítanou dostáváme každý sklenku lahodného bílého vína, které už si vychutnáváme v bazénu. Voda je v něm sice dost studená, ale po rychlém osmělení je její teplota příjemná. Jsme tu sami, společnost nám dělají jen dva psi. Hostitelka nám pak nabízí možnost večeře formou bufetu za 190 \$ na osobu. Není to sice málo, ale jsme na samotě, takže jiné možnosti kromě našich nouzových zásob stejně nemáme. A večeře je bohatá a chutná – steak, hranolky, různé saláty. A dopřáváme si ji venku, kde už je tma, ale svíčky vytvářejí příjemnou romantickou atmosféru. Snídani

za 120 \$ už ale odmítáme. Hlavně se potřebujeme ráno co nejdřív vydat na cestu. Aby se nám dobře spalo, ulehčujeme na pokoji Moničině zásobě alkoholu.

Neděle 23. října

Hic sunt leones (Národní park Etosha)

Od brány do národního parku Etosha, který máme na programu dnes a zítra, nás dělí 114 kilometrů, takže prozatím vynecháváme snídani a kolem sedmé opouštíme příjemné ubytování a vyrážíme. Kolem asfaltové silnice jsou roztroušeny stovky termištů různých tvarů a velikostí, některé exempláře jsme si nafotili už předchozí den. V Outjo, kde jsme uvažovali o pořízení rychlé snídaně, jsou všechny obchody zavřené, našťastí s výjimkou benzínky, kde chceme pro jistotu doplnit nádrž. Benzín vyjde v Namibii v době naší návštěvy na 10 \$ za litr, tedy na zhruba devatenáct korun.

Etosha vítá návštěvníky několika branami, my do ní vjíždíme Andersonovou. Během chvilky se registrujeme a získáváme povolení ke vstupu, jen jsme se s paní za přepážkou asi špatně pochopili, protože nám ho podle všeho vydala na 24 hodin, zatímco my se hodláme zdržet dva dny. Snad to vyřešíme v kempu Okaukuejo, kde ještě musíme zaplatit poplatek 80 \$ za osobu a den + 10 \$ za auto. Nejdřív se ale hned za branou uvelebujeme u kamenného stolku, kde snídáme z nakoupených zásob.

Ale ještě jsem se nezmínil, co vlastně v Etoshe pohledáváme. Zvířata. Mělo by to být jedno z nejlepších safari v Africe a vlastně i na světě. Ačkoli si tu můžete pronajmout průvodce, není to rozhodně nutné, celý park je možné projet vlastním autem. Jen se z něj nesmí vystupovat s výjimkou kempů a několika odpočívadel s toaletou. Zvěř se tu totiž pohybuje naprosto volně. A tom se přesvědčujeme od samého začátku – hned za branou se jen kousek od silnice pasou antilopy. Jakmile je spatříme, začneme mít oči na stopkách, aby nám neunikla ani další zvířata. Monča hlídá pravou stranu, já levou. Ze začátku nám pomáhá modré auto jedoucí před námi, jehož osamělá řidička má zřejmě ostřížší zrak. Vždycky, když zastaví, je to znamení, že je na dohled nějaký zajímavý kousek. Třeba žirafa.

Ze samotářky se vyklube postarší Němka, která je před námi i ve frontě na úhradu poplatku za povolení. Nechtěným poslechem jejího hovoru s ostře nepřijemnou úřednicí se dovídáme, že nemá rezervaci noclehu v žádném z kempů, které jsou podle všeho plně obsazeny. A my jsme vzápětí o pětistovku chudší. Doufáme, že nám to zážitky následujících dvou dnů plně vynahradí. Z internetu jsem stáhl mapku parku s vyznačenými vodními nádržemi, kde by se měla soustředit žíznivá zvěř, neboť právě vrcholí období sucha. Odbočky jsou našťastí značené, takže orientace je poměrně pohodová, což už tolik neplatí o prашných cestách, po kterých se proháníme. Ale asfaltku by tu asi nikdo nečekal, tohle prostě k té divočině patří.

Když dorazíme na první místo označené v mapě jako Pan, lehce to otřese našimi nadějnými vyhlídkami. Z živočišné říše tu snad není ani moucha, čemuž se nemůžeme divit, protože jediná voda široko daleko je uložena v lahvích v našem autě a našťastí i v chladiči. Optimismus nabíráme zpátky hned na zastávce druhé – Nebrownii. Tady se to zvířaty doslova hemží! Antilopy, pštrosi, žirafy a v dále se míhají černé a bílé pruhy zeber. Kvůli nim se sem jen chvíli po odjezdu ještě vracíme, protože se dostaly podstatně blíž k autům. Následují další nádrže. U jedné z nich nás právě odjíždějící turisté upozorňují, že pod jedním ze stromů odpočívá lev. At' se díváme, jak se díváme, lva nevidíme. Ale jinak je parádní pocit sledovat, jak se přímo kolem nás procházejí nebo prohánějí tvorové, které člověk zná maximálně ze zoologických zahrad. Zajímavé zjištění je, že pštrosi jsou plaší. U jedné z vyprahlých nádrží, kde panuje naprostý klid, obědváme místní verzi lančmítu, a pokračujeme dál. Nakonec dojde i na lvy! Do sbírky už nám ze zdejších chloub chybí jenom sloni a nosorožci.

Něco po čtvrté hodině odpolední vjíždíme do kempu s malebným názvem Halali, kde strávíme dnešní noc. Kemp se příhodně nachází zhruba v polovině trasy vedoucí mezi dvěma hlavními branami parku. Na čisté klimatizované recepci vyřizujeme formality (ubytování ve všech kempech jsme měli rezervované a zaplacené předem), pak jdeme do malého krámku doplnit zásoby. Prodavačka, která vypadá jako vrstevnice Nelsona Mandely, je zřejmě odstřížená od systému, takže veškeré zboží až příliš pečlivě zapisuje do sešitu a kasu má tak prázdnou, že takřka nikomu nemá při placení co vrátit. Než se proces placení úspěšně zrealizoval, zteplalo nám pivo, které jsme si koupili na osvěžení.

Kemp rozhodně nevypadá zaplněně, ale většina lidí asi dorazí později. Do parku i do kempů se dá dostat jen před západem slunce. Zabíráme docela pěkné místo v těsné blízkosti sprch. Po postavení stanu nás kolemjdoucí slečna varuje, že na stejném místě chtěli stanovat i oni, ale byli vyštvaní nějakým chlapíkem, který ho prohlásil za vlastní. Rozhodně nehodláme pracně upevněný stan někam stěhovat, takže děkujeme za upozornění a jsme zvědaví, jestli dojde ke konfrontaci. Rozhodně se tím nehodláme stresovat a míříme do poměrně velkého bazénu. Moc dlouho se tam ale nezdržujeme, protože nás čeká ještě vycházka k nádrži Moringa, kam chceme dorazit před západem slunce.

Od našeho stanu je to jen pár minut chůze. Je tu několik míst k sezení na vyvýšeném vyhlídkovém místě, pod nímž už je planina s nádrží, v níž je našťástí voda. Slunce se sklání k horizontu. V naprosté tichosti čekáme jen chvíli, než si všimneme nosorožce, který si to pomalu šine naším směrem. Nejdřív se nesměle rozhlíží, pak se odhodlá až k nádrží, z níž pije a trochu se v ní myje. Pokud si chtěl užít trochu samoty, dlouho mu nevydržela. Zleva se blíží pětice lvic. Tedy v tu chvíli je všechny považujeme za lvice, až při následném přiblížení fotek zatím nepříliš mohutná hřívá jedné ze šelem prozradila opačné pohlaví. Pětice našlapuje naprosto neslyšně, zapadající slunce vytváří v protisvětle kolem jejich elegantních těl zářivé obrysy, kolem nichž se leskne zvířený prach. Připadáme si jak při sledování nějakého přírodopisného dokumentu. Když pak zprava majestátně přicházejí dva lvi, vlhnou mi z té podívané oči. Jedinečný zážitek. Škoda, že slunce už zapadlo a další dějství nejde zachytit nejdřív naší dokumentační technikou, následně ani zrakem. Prostor kolem nádrže je sice decentně nasvícen reflektory, ale to nestačí.

Po návratu do kempu na nás hned vlítne chlapík, před nímž jsme byli varováni. Snažíme se mu slušně vysvětlit, že nám na recepci dali pokyn rozložit stan kdekoli, kde bude volno. A že ho rozhodně nehodláme rušit, protože chceme ráno brzo vstávat. Chvilí remcá, ale nakonec se nechá oblomit. A my se můžeme jít v klidu navečeřet (tuňákové pochoutky Rio mare) do piknikového zákoutí, protože nabídku v jediné místní restauraci tu mají cenově poněkud přepálenou. Vydáváme se tam ale na drink. Vybíráme láhev bílého (115 \$), ovšem při objednávce vládne otravný chaos, který nás jen utvrdil ve správnosti rozhodnutí nasytit se radši z vlastních zásob. Nejspíš by to nejradši udělal i pán, který si chtěl nechat zavolat vedoucího, aby mu sdělil, že takhle strašnou zkušenost v restauraci už dlouho nezažil. Víme tedy, že ani snídani tu radši nebudeme riskovat. Monča s Liborem se odebírají do stanu, já ještě chci využít wi-fi ke komunikaci s protilehlou polokoulí. Ve tmě mi pak trvá slušnou chvíli, než trefím do našeho příbytku. Trochu se motám v kruhu...

Pondělí 24. října

Sloni a vůl (Národní park Etosha, Ondangwa)

Ráno jdeme ještě jednou zkusit štěstí k nádrži – Libor jako předvoj, Monča a já jako závoj. Tentokrát se ale žádného srdcervoucího představení nedočkáme. Čeká nás ale ještě slušná část parku, takže neztrácíme naději na to, že narazíme i na slony v jejich přirozeném prostředí. Po doplnění zásob v obchůdku snídáme u stolu nerudného nájemce stanového místa, které s ním sdílíme. Stihneme to tak akorát, než dorazí zřejmě z ranní výpravy. Tedy zapomněli jsme odpojit mobily nabíjejíci se z rozdvojky, která visela na stromě, což okamžitě udělal za nás s několika zřejmě nehezkými slovy na naši adresu.

Nakonec kemp opouštíme až kolem deváté. Člověk si tak trochu říká, že už ho asi nemá moc co překvapit, když jsme skoro všechna zde žijící zvířata viděli včera (kromě slonů). Jenomže druhá část přístupné oblasti parku nás dostala ještě víc! Zvířata jsou tentokrát skoro všude a doslova na dosah ruky. Přímo u cesty nebo dokonce na ní vidíme stovky antilop různých druhů, zeber, desítky žiraf, pakoňů a pštrosů. Tu a tam se mihne i hyena, kojot nebo různé druhy ptáků. A nakonec dojde i na vytožené slony. U nádrže Okerfontein je sledujeme jen z několika metrů. Rochní se ve vodě, kterou chobotem vpravují do svých mohutných těl nebo na ně. Když se k nádrži pomalým, ale rázným krokem přibližují další urostlé kusy, je to nepopsatelný pocit. Na další slony máme štěstí u malého jezírka Klein Okevi, kde sdílejí vodu s žirafami. Název posledního místa v mapě Twee Palms nás měl varovat – šlo opravdu jen o dvě palmy, které jsou v Etoshe naprostou výjimkou. Jenomže jenom o kousek dál je palem víc a pod nimi se schovává šest žiraf, což je velmi pěkná tečka za naším dvoudenním putováním parkem, který rozhodně nezklamal.

V kempu Namutoni tankujeme, než se branou parku vydáme do města Ondangwa, kde strávíme noc v guesthousu Anot. Jiné plány v Ondangwě nemáme, není to žádné turisticky zajímavé místo, jen leží příhodně na trase mezi Etoshou a Opuwem, kam potřebujeme dojet další den. Guesthouse se nám nedaří najít, protože je jeho poloha

zřejmě špatně zanesená do Google mapy. Žádáme tedy o radu jednoho místního chlapíka, který neváhá a sám od sebe volá na číslo, které vidí v našem potvrzení rezervace, a následně nás naviguje správným směrem. Vítá nás milá a hezká Lisah, platíme 1 010 \$ za dva pokoje se snídaní a skládáme své bágly a hlavy do dvou pokojů. Trochu komicky působí vchod do koupelny přes dveře od skříně. Jinak je tu čisto, wi-fi funguje, informace o snídaní v ceně nás příjemně překvapila, o té při rezervaci nepadla zmínka.

Máme hlad, ptáme se tedy sympatické recepční (nebo majitelky?), jakou restauraci by nám v okolí doporučila. Jmenuje dvě, přičemž zároveň doporučuje, abychom se do nich rozhodně nevydávali pěšky, protože po osmé hodině večerní není v téhle končině zrovna bezpečno. Trochu nás to zpraží, ale nasedáme do auta a vyrážíme. Varování se ukáže být na místě hned po chvíli, kdy odbočujeme k hotelu Protea, což se z nějakého záhadného důvodu nelíbí řidiči džípu jedoucího nám v patách. Auto nás předjede, zatarasí nám cestu a vyskočí z něj našťvaný černochoch, se kterým se rozhodně nechceme dostat do křížku. Něco řve, chce, abychom stáhli okýnko, ale to ani náhodou nemáme v úmyslu. Naštěstí se ten vůl jenom vykřičí a zase táhne. Ale byl to hodně nepříjemný zážitek. Musíme si ho vykompenzovat nějakou dobrotou.

Hotelová restaurace vypadá poměrně luxusně, je plná starších turistů pravděpodobně německé národnosti, takže radši volíme posezení venku. Jídelní lístek nás naštěstí nesrazí do kolen, bohužel musíme docela dlouho čekat, než se někdo uráčí nás zeptat, co jsme si vybrali. Monča jehněčí curry, my s Liborem trinchado (120 \$), což je pokrm z hovězího vděčící za svůj španělsky znějící název portugalskému původu. A k tomu všemu lahvinka růžového, kterou jsme si vybrali nejen podle ceny (170 \$), ale taky podle názvu – Meerkat Chenin. Meerkat totiž znamená surikata, což je samozřejmě zvíře z nejroztomilejších. Zatím jsme ho tu neviděli, ale stále doufáme. Večeře byla dobrá, i když si Monča stěžovala na menší než malé množství masa.

Po večeři se bezpečně dostáváme na pokoje. Předpověď počasí je nemilosrdná. Teplota se bude blížit ke čtyřicítce. Takže žádná změna.

Úterý 25. října

Kozy, kam se podíváš (Opuwo)

Nečekaná snídaně byla vytečná – vajíčka na způsob dle přání, opečená slanina, klobáska, ovoce... Pak rychlý nákup v supermarketu a v devět hodin šup odsud. Tohle není ten typ města, kde by se chtěl člověk zdržovat. Ačkoli se silnice B1 mění na C46 a poté C41, asfaltový povrch naštěstí zůstává. A všimáme si zajímavého jevu – takřka všechna městečka nebo vesnice, kterými projíždíme, nebo k nimž směřují ukazatele, tady začínají na písmeno O – namátkou Oshakati, Okahao, Onaanda. A koneckonců i Opuwo, do kterého míříme. Pár kilometrů před ním nás ale ještě stává policejní hlídka. Té se nelíbí kus plastu, který nám trčí z podvozku. Nám se nelíbí taky, marně jsme doufali, že sám od sebe upadne. Policistovi lživě slibujeme, že jakmile dorazíme do města, zajedeme do servisu.

V poměrně rušném Opuwu jsme kolem poledne. Jediným důvodem téhle zajižďky je návštěva některé z okolních vesnic, v nichž žijí příslušníci domorodého kmene Himba. Tedy především příslušnice, které jsou zajímavé tím, že jednak chodí nahoře bez (ony toho na sobě celkově moc nemají kromě různých cetek) a jednak si z vlasů pomocí okru uplácávají takové zvláštní dredy. A teď si představte, že se vydáte na nákup a ve frontě u pokladny před vámi stojí právě takové holky. K nim domů se ale dá dostat jen s průvodcem – buď si zajistit oficiální výlet v místním kulturním centru, nebo v jednom ze stánků před obchodem OK najít místní ženu, která se sice jmenuje Uvatera Ngombe, ale zřejmě pro ulehčení situace těm, kteří ji hledají, si nechává říkat Queen Elizabeth.

Kupodivu trvalo jen chvíli, než jsme ji skutečně našli. I domluva byla rychlá. Můžeme klidně vyrazit hned, v půl čtvrté už ji má rezervovanou další skupina. Chce 150 \$ za osobu a jako odměnu za to, že můžeme ve vesnici fotit, koho a co chceme, ještě musíme nakoupit nějaké potraviny (kukuřičná mouka, olej, cukr atd.), což nás přijde zhruba na dvě stovky. Queen Elizabeth je pořádný kus ženské, takže naděje, že se plast samovolně oddělí od podvozku našeho auta, o něco vzrostla. Obzvláště na dost příšerné cestě, po které musíme urazit asi třicet kilometrů. Chvillemi jsme si nebyli jistí, že jsme tu správnou odbočku nepřejeli, protože Bětka si tu a tam klimbla, ale zároveň nejspíš stále jedním očkem pozorovala, kde zrovna jsme.

Když jsme dorazili na místo, byli jsme trochu zklamaní. Na dohled bylo jen pár žen a dětí. Jenomže pak zřejmě zafungovaly tamtamy zvěstující zprávu o našem příjezdu, takže se příslušnice kmene Himba začaly postupně rojit. A my mohli fotit a natáčct, co hrdlo ráčilo. Nejprístupnější byly děti, které se před objektiv samy přímo cpaly a pak se chtěly prohlížet na displeji. Neděláme si iluze, že jsme se dostali do civilizací nezasaženého kouta – jedné z žen vykukuje zpod stehna mobil. Ale i tak je to samozřejmě zajímavý zážitek. Když už jsme nafotil, co se dalo, ujímá se nás Queen Elizabeth ve výrazně modrých šatech společně s jednou z místních žen a provádějí nás po vesnici. Sledujeme, jak se kamenem drtí kukuřice, což si může s písni na rtech vyzkoušet i Monča. Pak jsme uvedeni do jednoho z domečků, kde nám domorodkyně mj. ukazuje, jak se připravuje něco jako kouřový parfém, nad kterým si pak navoní nejen podpaží, ale i rodidla. Po návratu ke zbývajícím obyvatelkám nastává poněkud trapná, ale asi nevyhnutelná fáze, kdy se ocitáme na improvizovaném tržišti. Elizabeth přivezla v igelitových pytlíkách cetky, které se nám teď snaží prostřednictvím děvčat prodat. Abychom neurazili, pár kousků kupujeme, ale pak už se snažíme co nejdřív zmizet. I tak jsme tu strávili asi dvě hodiny. A je nám horko. Cestou ještě dostáváme nabídku na zítřejší návštěvu vesnice kmene Herero. Několik jeho příslušnic jsme viděli ve městě, nosí zajímavé šaty i pokrývky hlavy, takže se ani nenecháváme moc přemlouvat a souhlasíme.

Po návratu do města probíhá rychlý nákup, k obědu pořizujeme dvě buchtové pizzy se zeleninou, které vypadají čerstvě a docela lákavě. Ty spořádáme v kempu, kam se odebíráme vzápětí. Je umístěn na poměrně vysokém kopci, cesta je na jednom místě docela drsná a sjezd k našemu kempovacímu místu taky vyžaduje opatrnost. Nicméně kemp je pěkný, přidružený k celkem luxusně vyhlížejícímu hotelovému komplexu Opuwo Country Lodge. Tahle symbióza hotelu s kempem je tu obvyklá a pro nás výhodná – ačkoli spíme ve stanu, můžeme využívat služby hotelu, například velmi příjemnou možnost koupání v hotelových bazénech. A ten zdejší je fakt povedený, je postaven na bázi bazénu nekonečného, navíc s výhledem na okolní kopcovitou krajinu. Sdílíme ho jen s několika postaršími německými hosty. Nejdřív se opalujeme pod bazénem, pak se přesouváme na uvolněná lehátka přímo u něj. Objednáváme si tři točená piva (celkem za 105 \$) a vychutnáváme si nejen příjemně chladivý mok, ale taky západ slunce. Monika situaci ohodnotí výrokem: „Tohle je ráj.“ Načež ovšem musím kontrovat poněkud údivnou otázkou: „S Němcema?“

V kempu je klid, místo večere si dáváme jen jablka a gin s džusem, který nám Monča namixovala v dost zběsilem poměru. Bohužel ve prospěch toho džusu, který viděl ovoce maximálně na svém vlastním obalu. Zapředeme nezvykle vážný hovor o rodinných vztazích a podobných záležitostech. Libor pak uléhá do stanu, zatímco my s Mončou pokračujeme v povídání s výhledem na nádherné nebe doslova pokropené hvězdami.

Středa 26. října

Šustění v trávě (Opuwo, Palmwag)

Vstáváme před sedmou. Snídani dnes pojmem ve velkém stylu – v hotelu u bazénu (155 \$ za osobu). Libor si ji ale moc neužívá, je mu nějak špatně. Zřejmě stejná záležitost, kterou si Monika odbyla během letu. V devět máme sraz s Queen Elizabeth, jdeme zase nakoupit potravinové dary pro obyvatele vesnice, naše průvodkyně si u pultu s lahůdkami pořizuje i svačinu, kterou pak do sebe láduje v autě. Odér není příjemný ani Liborovi, který bojuje s žaludečními problémy, ale ani nám s Mončou. Část cesty je stejná jako včera, až na jednom místě odbočujeme doprava místo doleva.

V malé vsi je ale takřka pusto. Máme šanci vidět jen několik žen a dětí, včetně nejstarší místní obyvatelky, které je údajně 97 let. U jednoho z domků si Monika navléká červené šaty, v nichž vypadá trochu jako Sněhurka. Evidentně je to kousek určený jen pro turisty. Provádí nás mladá holčička, je milá a vykládá nám o tom, jak tady žijí. Se včerejším zážitkem se to ale vůbec nedá srovnat. Ačkoli jsme tedy zklamaní, stejně jsme na dopoledne neměli žádný jiný program, takže to bereme s nadhledem. Horší je zjištění, že ta strašná cesta, po které jsme se sem dostali, je „silnice“ C43, po níž bychom se měli přesunout do Palmwagu, což je ale asi 240 kilometrů. A to je dost děsivá představa. Padá tedy rozhodnutí využít sice delší, ale podstatně kvalitnější přístup po C35.

V jedenáct jsme zpátky ve městě, doplňujeme zásoby a vyrážíme dle nového plánu. Modlíme se, aby nás cestou nestavěl stejný policajt, kterému jsme den předtím slíbili, že necháme v servisu opravit ten uvolněný plast. Bohužel ho ani macatá královna nedokázala svou vahou přemluvit, aby náš vůz opustil. Policejní stanoviště je našťastí

tentokrát prázdné, ale o něco dál musíme absolvovat „animal inspection“ – projíždíme takovým žlabem s vodou, zapisujeme se do nějakých papírů (to jsme během pobytu v Namibii dělali snad stokrát) a můžeme pokračovat dál. Po asfaltce si to uháníme zhruba stotřicítkou (nejvyšší povolená rychlost je 120 km/h), jenomže posledních 120 kilometrů rozhodně nezvládneme za hodinu, protože se znovu ocitáme na komunikaci s povrchem, který dává zabrat nejen autu a jeho tlumičům, ale i nám. Domlouváme se, že někde v polovině zastavíme a dáme si oběd.

Po ujetí šedesáti kilometrů to na žádné příjemné piknikování nevypadá, ale jen po dalších asi dvou dalších kilometrech prostě nemůžeme nezastavit. Kouzelné místo s obrovskými balvany a suchými stromy. Je tu naprostý klid, jsme tady sami. Oběd (ze veřejška osvědčená pizza) tedy není to jediné, co nás zdrží, protože si to chceme v pohodě užít. A jako by to byl nějaký zlom – druhá polovina kodrcavého úseku vede moc hezkou krajinou, která má úplně jiný ráz. Začínají se objevovat kopce různých tvarů. A mezi nimi je ukrytá Palmwag Lodge, opět poměrně luxusní resort, k němuž je připojen kemp, v němž dnes postavíme stan.

Na recepci se dostáváme kolem páté hodiny a podepisujeme nějaký papír, který má zřejmě souvislost s tím, co nám s úsměvem vykládá recepční, tedy že se tu kolem potulují sloni a lvi. Bereme to jako vtip. Ke stavbě stanu na nás připadlo pěkné místo jen kousek od koupelny, máme dokonce i dřez s vodou a světlo. Před stanem je vyschlé koryto a cedule s informací o tom, že dál už se smí jen s průvodcem. Tím směrem se ale stejně nechystáme, jdeme najít jeden ze dvou bazénů patřících k resortu. U něj jsme za pár minut. Je sice malý, ale opuštěný a obklopený palmami. Voda je celkem studená a venku trochu fouká, ale to nás s Mončou neodrazuje a dáváme několik koleček (bazén má kruhový tvar). Vycachtání ještě na recepci objednáváme snídaní na ráno (120 \$), u stanu večeříme a něco po osmé do něj vplouváme.

Ve 21:38 nastává Moničin a můj čas – jdeme na hvězdy. Monika vylézá ze stanu první, stihne ještě ze stromu sundat uschlé plavky, než zaslechnu někde blízko nás šustivý zvuk. Zpozorním a snažím se rozpoznat, jestli se mi to jenom zdálo, nebo je tu s námi opravdu ještě někdo další. Když se ujistím, že mě sluch neklamal, začnu couvat zpátky do stanu. Monča se trochu vyplašeně ptá, co jako dělám. Prozrazuju jí, že tu něco šustí v trávě. Oba jsme ve stanu takovou rychlostí, že by i internetový mág Zach King zíral. Vybaví se nám slova recepční a pevně doufáme, že to není lev. Libor nechápe, o čem mluvíme, má nás za blázný. Neohroženě se s baterkou vydává ven. Po chvíli se vrací se zprávou, že se kolem nás pasou dva sloni – jeden velký a jeden malý. Další kus za nimi je ještě třetí. Pro jistotu popadneme nejcennější věci a přesouváme se do auta. Tam máme větší pocit bezpečí, v němž snáze chladnou hlavu a nervy. Rozsvícenými světly pozorujeme, co se odehrává jen pár metrů od našeho stanu. Nezdá se, že by na nás sloni měli záslusk, a racionální argumenty (sloni jsou býložravci, bezdůvodně na člověka nezaútočí apod.) nás uklidní natolik, že se na noc uchylujeme opět do stanu. Celou noc se kolem něj ozývá šustění trávy, praskání větví a snad i mlaskání.

Čtvrtek 27. října

Písek, lachtani a vraky (Skeleton Coast)

Probudili jsme se, a to je hlavní. Živí, zdraví, celí. Ze stanu ale pro jistotu vylézáme opatrně. Po slonech už ale není ani vidu, ani slechu. Snídaně je bohatá. Benzínka kousek od kempu našťestí funkční. „Animal disease check“ rychlá. Počasí příjemné. Zatím to tedy vypadá na fajn začátek dne. Kvalitu cesty už snad ani není potřeba komentovat, ale našťestí projíždíme zajímavou krajinou, jejíž ráz se co chvíli mění. Často zastavujeme a fotíme. Jedeme na západ, směrem k pobřeží, které dostalo název Skeleton Coast, tedy pobřeží koster. Svůj osud tu totiž zpečetilo velké množství lodí, zřejmě vinou husté mlhy, která tu často panuje. Snad budeme mít větší štěstí.

U brány do národního parku se registrujeme. Příjemně nás překvapila informace, že za povolení nemusíme nic platit. Těžko říct, jestli je to trvalý stav, časově omezená akce, nebo jsme jen úředníkovi sympatičtí. Za branou se cesta svažuje dolů a my máme pocit, že přistáváme na Měsíci. A poprvé tu máme na dohled moře. Koupat se v něm sice nedá, ale i tak je vodní element ve vyprahlé krajině vítaným oživením. Když sjedeme až úplně dolů na křižovatku ve tvaru písmene T, doslova vyskáčeme z auta a užíváme si fantaskní pohled na tuny světlého písku kolem nás. Je všude. V poryvech se povaluje i po silnici, která ovšem není asfaltová, nýbrž poměrně nepřekvapivě písečná. U cesty jsou naváté malé duny ve tvaru takových bochánků, na které lezeme a minimálně já jsem jako v transu. Je to jeden z těch zážitků, které se nedají popsat, nafotit, ani natočit.

Jízda po jemném písku je podstatně příjemnější než na šotolině nebo jiných nezpevněných površích, které jsme zatím v Namibii zažili. Postupně ale slábne magičnost krajiny a naopak roste naše nedočkavost, protože jsme se těšili na přístup k vrakům, ale žádná odbočka k nim zatím nevedla. Byli jsme tedy vděční za jakoukoli zajímavost, která nám přišla do cesty – zbytky bývalé ropné plošiny nebo laguna Huab, kde po vyplašení hejn ptáků obědváme (trochu provokativně tuňáky Rio Mare) a setkáváme jedny z mála Čechů. Na vraky nakonec přece jen dojde. První se jmenuje South West Sea (na internetu jsem ji ale našel i pod názvem Dunedin Star, tak nevím) a z lodi toho opravdu moc nezbylo. Trochu mi to připomnělo seriál Sběratelé kostí, když se FBI podaří najít jen pár kůstek. Další odbočka vedla k vraku Winton, ale na ceduli byl symbol pro čtyřkolky. Nicméně cesta nevypadala nijak drsně, tak jsme si řekli, že to zkusíme a uvidíme, kam dojedeme. Moc daleko jsme se nedostali, takže brzy následoval návrat na hlavní a průjezd branou Ugabmund s vyobrazenými lebkami.

Dopředu plánovanou zastávkou byl Cape Cross, kde se nachází lachtaní rezervace. Odbočku ke Cape Cross Lodge jsme minuli, ale k samotné rezervaci nikde nic. Po pár kilometrech bylo jasné, že se musíme vrátit. Ačkoli obecně platí, že mají v Namibii značení na úrovni, tady se stala chyba. U boudy s pokladnou jsme těsně před čtvrtou, otevřeno je do pěti, takže to máme tak akorát. Platí se úplně stejně jako ve všech ostatních parcích, tedy osmdesát dolarů za osobu a deset za auto. Monča s Liborem ještě pořízují nějaké dárky z lachtaní srsti, pak už pokračujeme pár minut autem dál k samotné rezervaci. Tam je nejen nejvíc lidí najednou, co jsme ten den viděli, ale taky nejvíc lachtanů pohromadě, co jsme viděli za celý svůj život. Jsou jich opravdu stovky, možná dokonce i tisíce. Válejí se, koupají, bohužel si všímáme i pár uhynulých zvířat. Nejen kvůli nim tu panuje celkem pochopitelný zápach. Možná byla právě tohle příčina toho, proč jsem měl asi polovinu doby špatně nastavený foťák.

Pokračujeme dál směrem do Swakopmundu. Cestou nás překvapí cedule naznačující další přístupný vrak. Tenhle se jmenuje Zeila a svou pouť tady zakončila teprve nedávno, v roce 2008. Na rozdíl od toho předchozího, z něhož toho moc nezbylo, tahle loď je v podstatě celá. Ovšem našemu auto hrozilo, že celé nebude, když mě asi tři kilometry před cílem přepadl mikrosnánek. Libor našťastí nespál, takže včas strhl volant doprava, já se okamžitě probudil a po krátkém manévrovacím dramatu se vrátil zpátky na správnou stranu silnice i do plného vědomí.

Ve Swakopmundu máme rezervováno ubytování ve Vineta Apartmentu (980 \$). Vítá nás milý majitel a perfektně čistý a dobře vybavený apartmán se dvěma ložnicemi a společnou místností, v níž potěší především kuchyň se vším potřebným. Dnes bychom si tedy mohli k večeru něco uvařit. Neváháme a vypravujeme se do místního Sparu. Monika se následně chopila vařečky a vykouzlila hovězí nudličky se žampiony, zeleným thajským curry a rýží. A díky lednici nechybělo ani víno. Za odměnu jsme Monče dopřáli soukromí, výjimečně si užívala celý pokoj sama pro sebe. Postele byly pohodlné a povlečení hodně příjemné, takže jsme si vychutnali hodiny vítaného tvrdého spánku.

Pátek 28. října

Plameňáci, kozoroh a duny (přesun k poušti Namib)

Dneska nás čeká poměrně dlouhá cesta a v cíli musíme být před západem slunce, takže vstáváme v 6:45. I na snídani využíváme výhod zařízené kuchyně, Monika připravuje vajíčka, která doplníme Liborem vybraným dortem. Měl spíš konzistenci pudinku, ale chuťově byl dobrý. Ve Sparu ještě doplňujeme zásoby vody – tentokrát ji stáčíme z obrovské nádrže do vlastního kanystru (směšných 1,25 \$ za litr oproti 25 -30 dolarům, za které se prodává kanystr již naplněný pěti litry vody).

Je mlha a zima! Teplotní rozdíl je přímo propastný. Jsme rádi, že předchozí den panovalo lepší počasí. Potřebujeme natankovat. Libor se zároveň snaží konečně odstranit kus plastu z podvozku. Když jeho počínání sleduje jeden z obsluhujících chlapíků, přispěchá mu na pomoc – prostě plast chytne a urve. Hurá. Vysloužil si za to od nás pár dolarů. Hned za Swakopmundem si připadáme skoro jako v Dubaji – z jedné strany se tyčí písečné duny, na druhé straně se vzdouvají vlny studeného Atlantiku.

Ve Walvis Bay by se měla nacházet laguna, která funguje jako velká ptačí kolonie. Zajíždíme až na její kraj, ale o stovkách ptáků si můžeme nechat jenom zdát. V dále se ve vodě brouzdá několik desítek plameňáků, ale jsou opravdu daleko. Počasí se moc neumoudřilo, takže nemáme chuť zkoumat lagunu dál, nasedáme a vydáváme se na cestu k poušti Namib, v jejíž těsné blízkosti bychom měli dneska složit hlavy. Sotva vyjedeme za město, znovu stavíme – mezi písečnými dunami hned u silnice se v malých jezírkách procházejí spousty plameňáků, což je

podstatně poutavější podívaná než před pár minutami. Fotíme, točíme, užíváme. Až po návratu Google mapy prozrazuje, že se jedná o poměrně velkou ptačí rezervaci, ke které je nejspíš lepší přístup z druhé strany. Ale nevadí.

Silnice je nejdřív příjemně asfaltová, ale netrvá to dlouho, a už jsme zase na šotolině. Takřka sami, provoz je minimální. Krajina postupně mění tvář, svoje kouzlo mají i serpentýny, které nás provázejí při průjezdu sedlem. Když si kousek od silnice všimneme tří exemplářů aloe rozsochaté, která patří do běžné představy o africké floře, stavíme. V tu chvíli ještě nevíme, že budeme míst šanci projít se celým lesem, takže je fotíme ze všech stran. A poměrně příjemné místo využíváme i k přestávce na studený oběd z vlastních zásob. Poslední zajímavostí před příjezdem do kempu Sesriem je obratník Kozoroha. Jsou to vlastně jen dvě cedule – každá z jedné strany silnice, obě polepené nejrůznějšími samolepkami a popsané nesmysly turistů z celého světa. Cedule v našem směru má za sebou lepší pozadí, ale bohužel se tu zrovna realizuje výprava pubertáků, takže naše trpělivost dostává slušně zabrat.

Do kempu Sesriem přijíždíme pár minut před pátou. Platíme 500 \$ za dvoudenní povolení a registrujeme se na recepci. Přidělili nám kempovací místo číslo 19, které se před námi ale nějakou dobu schovává. Nakonec ho ovšem vyhodnocujeme jako jedno z nejhezčích. Jsme na samém okraji kempu s hezkým výhledem do okolní krajiny. Stanoviště je obeháno kamennou zídou, v jeho středu se tyčí a rozkládá nádherně košatý strom, máme k dispozici i světlo a připojení na elektriku. Pěkně vyvedené tu mají také barely na tříděný odpad. Takže je fajn, že tu strávíme dvě noci. Jen doufáme, že se zlepší počasí, protože zatím nic moc. Dokonce i chvíli lehce poprchávalo, což jsme zrovna v téhle části Namibie opravdu nečekali.

V kempu je k dispozici bar s rozlehlou restaurací a malý obchod. Ceny tu mají rozumné. Dneska ještě večeříme z vlastních zásob, protože se chceme zbavit zbývající rýže ze včerejška, ale plánujeme, že další den se tu trochu rozšoupneme. Pro tentokrát hltáme vychlazené pivo a cider. Wi-fi nám umožňuje spojení s domovem. Monča s Liborem se odebírají do stanu, já vydržím na připojení do jedenácti.

Sobota 29. října

Mrtvá krása (Sossusvlei)

Nejranější budíček za celou cestu – nařízený je na pátou. Důvod je jednoduchý, chceme stihnout východ slunce z Duny 45, která je vzdálená 45 kilometrů od kempu. Když jdu ale asi o čtvrt hodiny před vyzváněním na záchod, řada lidí už je vzhůru a balí se, takže nakonec vstáváme dobrovolně o něco dřív i my. A vyplatilo se to už kvůli hvězdné obloze, která je jednak nádherná, jednak naznačuje, že bude dneska jasné počasí.

Asfaltovou silnicí uháníme ještě za tmy. K Duně 45 přijíždíme jako první, nicméně v patách máme autobus s německou výpravou, která nás předbíhá a na vrchol duny se škrábe jako první. Má to určitou výhodu – prošlapou nám cestu v hlubokém a sypkém písku. Zespod duna nepůsobí jako příliš vysoká, ale když se vydáme po její hraně vzhůru, začneme mít pocit, že je nekonečná. Vrcholek se jakoby pořád vzdaluje. Je to pořádná fuška, obzvláště takhle po ránu a bez snídaně. Nahoře jsme přesně ve chvíli, kdy se nad okolními dunami zjeví oranžově probarvené slunce. Výhled je moc pěkný, ale německá skupina dojem dost kazí. Vytrváme tedy, než se ztratí, a pak si místo vychutnáváme naplno. Zpátky se vracíme bosí, písek je příjemně prohřátý a nohám očividně svědčí. Dole už se hemží davy především starších ročníků. V tomhle případě je brzký budíček opravdu na místě.

Následuje dalších dvacet kilometrů do nitra pouště. Konkrétně na parkoviště, kde musíme své auto nechat a posledních pět kilometrů buď dojít pěšky, nebo využít kyvadlovou dopravu. Ačkoli je brzo ráno, teplota už začíná být značná, takže neriskujeme a platíme po 130 \$ za odvoz. A děláme dobře. Cesta vede hlubokým pískem, i jízda džípem s korbou je docela divoká. Stínu tu moc není, takže bychom se při chůzi po svých asi řádně proklínali.

Kyvadlová čtyřkolka nás vysazuje na „Deadvlei dropping place“, jak nám oznamuje řidič a ukazuje směr, kterým se máme vydat. Buď můžeme vyšplhat na dunu Big Daddy, která je v této oblasti nejvyšší, nebo jít rovnou do Deadvlei, tedy Mrtvého údolí. Ranní výšlap na dunu nám bohatě stačil, takže míříme přímo ke splnění jednoho z mých cestovatelských snů. Znamená to absolvovat asi jeden a půl kilometru pod žhnoucím sluncem. Není to legrace, každý kráčíme svým vlastním tempem a na nějakou dobu se tedy rozdělujeme. Když se konečně dostanu na hranu malé pánve, odkud je výhled do údolí, cítím lehké zklamání. Nicméně jakmile sestoupím dolů, jsem jako u vytržení. Je tu nádherně, i když je moje tělo zhruba ve stavu jako konzerva s vepřovým ve vlastní šťávě. Zouvám si boty. A kochám

se. Světlý jílový podklad, na něm roztroušeny desítky tmavých uschlých, zkrátka mrtvých akácií, za nimi oranžové písečné duny. Na každém metru se nabízejí další a další zajímavé kompozice. Nebýt tu takové vedro, vydržel bych se tu toulat hodiny. Tu a tam se do výhledů a záběrů pletou ostatní turisté, ale naštěstí jich tu není tolik. Naše trojice se zhruba uprostřed znovu setkává. Fotíme se navzájem, pak si leháme na zem a odpočíváme. Nebýt v dálce slyšet tlumené hlasy ukecaných turistů, krásně by se tu rozjímalo. Jen musí člověk dávat pozor, aby to nepřehnal s dobou, po kterou se vystavuje přímému rozžhavenému slunci. Když zase vstaneme, jsme tu v podstatě sami. Krása. Jsem unavený, zpocený, ale šťastný. Sen splněn.

Cestou zpátky nás zaujme podobně vypadající údolí po levé straně. Tam už jsme sami úplně. Nicméně mezi námi a parkovištěm se tyčí dost vysoká duna, takže se po pár desítkách metrů radši vrátíme a napojujeme se na stejnou cestu, kterou jsme sem přišli. Písek už je tak rozpálený, že chůze bez bot nepřichází v úvahu. Už takhle je vedro úmorné a únavné. Na stanoviště přicházíme splavení a vyčerpáni. Ukrýváme se pod jediný vhodný strom široko daleko. Mám pocit, že by se dalo jet ještě kousek dál přímo do Sossusvlei, ale představa, že zase někde šlapeme v tomhle parnu, se nám moc nezamlouvá. Takže vyčkáváme na volný džíp a vracíme se na parkoviště k našemu vyhřátému vozu, do kterého ještě před polednem nasedáme a míříme do kempu. Toužíme jen po odpočinku. Ve stanu je to jako v sauně, karimatky jsou zmáčené našim potem.

U společných koupelen se procházejí dvě antilopy – přímorožci. V dáli za kempem se procházejí pštrosi. V téhle zemi se sepetí s přírodou rozhodně neomezuje na Etoshu, čehož jsme byli svědky na mnoha dalších místech, kdy se pro nás exotická zvěř pásala přímo u cesty nebo přes ni přecházela. Osvěžit se chceme v bazénu, ale je tam tak narváno, že skončíme u venkovní lavice patřící k restauraci. Po chvíli přestává fungovat elektřina, zároveň dochází točené pivo. Takže jsme na plechovkách. K večeři si dopřáváme steak z přímorožce (pardon) doplněný o zeleninu a hranolky (165 \$), který nám přináší rádobvytipný číšník mluvící příškrčenou fistulí.

Večeři do sebe vpravujeme celkem rychle, protože se ještě chceme vypravit pár kilometrů za kemp k duně, odkud má být hezký západ slunce. Tam jsme nakonec o pár minut později, než by bylo žádoucí, ale stejně se nezdá, že bychom přišli o něco úchvatného. Dost tu fouká. V kempu proběhne ještě nějaké to pivo, sledování hvězd a pak už hurá do spacáků.

Neděle 30. října

Defekt, wurst a zase písek (přesun do Lüderitzu)

Sice nás čeká další celkem dlouhý přesun, ale tentokrát nejsme tolik tlačeni časem, takže vstáváme jako normální lidi. Před horami kolem kempu se převalují pásy mlhy, je to pěkná podívaná. Monče se dokonce podaří vyfotit je s antilopou v popředí. Snídani si tentokrát dopřáváme v restauraci (anglická za 165 \$ + 15 \$ za čaj nebo 25 \$ za kafe). V kempu ještě tankujeme a pak už vyrážíme dál. Dnešním cílem je město Lüderitz na pobřeží.

Blízko kempu by ještě měl být kaňon Sesriem. Není to asi žádná hitparáda, ale když pojedeme prakticky kolem, tak se tam zastavíme. Jenomže jedeme už poměrně dlouho a nikde žádná odbočka k němu. Pak teprve si v aplikaci s mapou všimnu, že k němu sice vede cesta, která je souběžná s tou naší, ale napojit bychom se na ni museli už v kempu. Až tak daleko už se nám vracet nechce. Zastavujeme aspoň u docela pěkné vyhlídky. Když chceme nasednout zpátky do auta, bohužel zjistíme, že jsme píchli a navíc ztratili jednu poklici. Tu se Monika vydává odvážně a neohroženě hledat, zatímco Libor vyměňuje pneumatiku. V tom horku je to obdivuhodné odhodlání. Pro Monču se vracíme, ale musíme jet ještě kus dál, abychom poklici objevili – jako zázrakem ji žádné auto neponičilo. Ale on tu žádný velký provoz není.

Krajina mi připomíná Jordánsko, konkrétně poušť Wadi Rum. Na focení nejsou nejvhodnější podmínky, takže si to vychutnáváme jen tak. Na jednom místě se u cesty pase spousta přímorožců. Jsou v ohradě, zřejmě je to tedy chovné stádo a možná odsud pocházela i naše včerejší večeře. Vítanou zastávkou je kemp Betta, kde se chceme pokusit sehnat někoho, kdo by nám pneumatiku opravil. Je tu příjemně, taková malá oáza. Fíky, bělásci, zelené keře, juky, sukulenty.. připadáme si tu spíš jako v Mexiku, navíc se tu mihne pár žen s velkými zadky, což tenhle hispánský nádech jenom podporuje. V kombinaci obchodu s restaurací pořizujeme chlazené nápoje a všichni svorně objednáme bratwurst s bramborovým salátem za padesát dolarů. Další neklamný pozůstatek německého kolonialismu. Mezitím nám ale ještě majitelka shání chlapíky ze servisu – je totiž neděle, tedy den volna. Nakonec

se tu ale po pár minutách dva hubeňouři objevují. Zkoumají pneumatiku a konstatují, že bohužel nemají vybavení, které by zrovna potřebovali. Můžou nám dát zespodu záplatu za 200 \$ nebo novou pneumatiku za 600 \$. Volíme první variantu.

Ve zbývající části putování do Lüderitzu už se nic zvláštního nestalo, jen pár kilometrů před městem se znovu ocitáme na Měsíci. Všude kolem silnice je světlý písek, který se po ní v poryvech povaluje. K dopravním značkám s různými zvířaty tady přibývají nové, s varováním „SAND“ a „WIND“. A jsou opravdu na místě. Nám to ale nepřijde ani tak nebezpečné, jako spíš zábavné. Podobně jako název města, do kterého přijíždíme. Nebo spíš to, že zní tak moc německy právě tady v černé Africe. Nicméně místní jsou na něj zřejmě hrdí, protože se nechali inspirovat Hollywoodem a na skálu na jeho okraji upevnili jednotlivá písmena, z nichž se název skládá. Německý vliv rozhodně nezapře ani penzion, v němž strávíme dnešní noc – Alte Loge Gästehaus (1 547 \$ za dva pokoje se snídaní) se chlubí německou vlajkou na vysokém stožáru a jeho majitelka je Němka jako poleno. Penzion je ale krásný, hlavně společenské místnosti. Naše pokoje jsou obrovské, čisté, vkusně vybavené. Slibovaný výhled na moře sice není nic, o čem bychom psali domů, ale na tom nesejde. Jedinou výtkou je nefunkční wi-fi v mém pokoji (Monča tentokrát sdílí pokoj s Liborem).

Majitelky se ptáme na nějakou dobrou restauraci, kde bychom se mohli navečeřet. Prý jsou teď otevřeny jen dvě, z nichž nás víc zaujala ta s názvem Diaz jen kousek pěšky od penzionu. Prostředí je příjemné, část, v níž se usazujeme, je ve stylu námořních artefaktů. Vyberáme si mořské potvory, tatarák, párky, burger, k tomu růžové víno (dvě lahve). Jednu nám špatně naučtovali, ale všechno se vyřešilo. Zpátky „domů“ jdeme za tmy. Já se asi na hodinu vetřu do pokoje s wi-fi, pak si dám ve svém pokoji vanu. Kolem půlnoci se rozvaluju na velké manželské posteli. Všude je ticho a klid.

Pondělí 31. října

Duchové a alkohol (Lüderitz, Kolmanskop, příjezd k Fish River Canyonu)

V sedm ráno už jsme na německé snídani. Je bohatá, jen místo míchaných vajec nebo volských ok si dopřáváme vařená vejce naměkko. Když stěhujeme věci do auta, pouštíme dovnitř místní personál, což pak majitelku zřejmě dost naštvě, takže se raději rychle loučíme a odjíždíme. Město samotné nás moc nezajímá, ale chceme navštívit město duchů Kolmanskop, které se nachází asi deset kilometrů východně od Lüderitzu. Ačkoli se v něm dá procházet i bez průvodce a my si na jejich najímání ani moc nepotrpíme, v tomhle případě bychom komentovanou prohlídku uvítali. Konají se dvě – v půl desáté a v jedenáct. Chceme stihnout tu první, takže jen rychle doplníme zásoby ve Sparu, natankujeme a vybereme peníze z bankomatu. Monča se chce aspoň rychle podívat na nějaké suvenýry, což učiní zrovna v informačním centru, kde shodou okolností také prodávají vstupenky do Kolmanskopu (po 85 \$), takže je rovnou kupujeme, ať neztrácíme čas. Cestou pak ještě na chvíli stavíme u nejhezčího kostela ve městě, pod nímž nás zaujme i ulice tvořená domy s různě barevnými fasádami. Nic zajímavějšího už bychom v Lüderitzu nejspíš nenašli, takže po nafocení nápisu v hollywoodském stylu vyrazíme do města duchů.

Na parkovišti v Kolmanskopu jsme ve čtvrt na deset, všechno jsme tedy s přehledem stihli. Dva průvodci si nás rozdělují do dvou skupin – početné německy mluvící a podstatně menší mluvící anglicky. Máme štěstí, že patříme do té druhé, kde je nás dohromady jen osm. Naše průvodkyně mi připomíná bývalou kolegyni Míšu Vosáhlovou. Je milá a má příjemný projev. Vypráví nám o historii (jedná se o naleziště diamantů), přidává zajímavé příběhy a perličky, zavádí nás do několika různých domů, můžeme si tak prohlídnout tělocvičnu, bowlingovou halu, dům majitelky obchodu, řeznictví a tak dále. To trvá necelou hodinu, pak máme možnost projít si bývalé město sami. Vydáváme se až na jeho okraj, kde jsme doslova sami. Prolézáme ruiny a snažíme se najít záběry, které známe z internetu – interiéry zasypané písečnými dunami. Po nějaké době skutečně několik takových domů najdeme. A je to zážitek, i když se musíme často brodit hlubokým písekem a zaujímat krkolomné pozice. Jako poslední bereme útokem bývalou nemocnici, která působí dost depresivním dojmem, ale menší domy měly podstatně zajímavější atmosféru. Odjíždíme přesně v pravé poledne.

Jsmo rádi, že jsme si užili příjemné a objevné dopoledne, protože teď už nás čeká jen další přesun, tentokrát na jih Namibie ke kaňonu řeky Fish (Fish River Canyon). Převážná část trasy našťěstí vede po silnici B4, která je kvalitní asfaltkou. Takové silnice jsou v Namibii lemovány odpočívadly. Na tomhle konkrétním úseku jsou to oplocené

přístřešky se stolem a lavicemi. A na jednom takovém obědváme z vlastních zásob. Silnice C12, na kterou se později stočíme, už tak příjemná není, ale zase vede malebnější krajinou. Dokonce spatříme v jednom korytě vodu! První opravdová řeka, na kterou jsme tady narazili, všechna ostatní koryta byla vřdycky vyschlá. Ale ještě příjemnější je zastávka u vinohradu, tedy přesněji řečeno v baru, který nabízí produkty místního vinařství a destilérky. Ochutnáváme několik vzorků brandy, než se rozhodneme pro datlovou (250 \$), která nám chutnala nejvíc. Jednu bereme pro sebe, další potáhne Monča až domů. Stejně lahve jsme pak viděli ve Windhoeku podstatně dražší. A protože je tady příjemně a paní za pultem je milá, objednávat si ještě občerstvení – s Mončou se necháme nalákat na osvěžující koktejl složený ze sodovky, limetkové šťávy a angostury (40 \$), Libor jako řidič volí kávu a cupcake (dohromady taky 40 \$).

Příjemně osvěženi pokračujeme dál vyprahlou krajinou. Občas se objeví hory nebo skály, které v nás vzbuzují dojem, že by se už mohlo jednat o kaňon, nicméně podle mapy tomu tak být nemá. A není. V kempu Hobas jsme až před půl šestou. Registrujeme se a platíme 250 \$ za den (dohromady). Kaňon je od kempu vzdálený deset kilometrů. Do západu slunce je ještě aspoň hodina času, takže se rozhodujeme se tam vydat i přes varování z průvodce, že je kaňon podstatně líp nasvícený dopoledne. Cesta je opět příšerná. A varování nelhalo. Z hlavní vyhlídky není v protisvětle v podstatě nic vidět, natož aby se dalo cokoli fotit. Takže se vracíme zpátky do kempu. Zásoba benzínu se blíží nule, vydáváme se tedy ještě pro jistotu do čtrnáct kilometrů vzdáleného „motocestu“ Canyon Roadhouse. Raději se ptám hlídače obsluhující bránu kempu, jestli tam budou mít ještě otevřeno. Ujišťuje nás, že ano. Tohle bohužel pravda nebyla.

V kempu ještě stihneme nakoupit něco k jídlu a pití, pak už se vydáváme postavit stan. Stojí tu i skládací stůl a židle. Když se rozhlédneme kolem, nabýváme dojmu, že je to erární vybavení, takže si ho přivlastňujeme a využíváme k večeri. Jakmile dojíme, přijede auto, z něhož vyskočí trochu zmatený mladý muž s dotazem, zda je ten nábytek náš. Přiznáváme se a s omluvou vše vracíme. A otevíráme datlové brandy s názvem Dandy a láhev vína. Kemp se rekonstruuje. Mají tu už hezké nové sprchy, ale wi-fi ještě nezprovoznili. Bohužel tu není ani signál, takže nemáme jak dát vědět domů, že jsme v pořádku. Ještěže jsem mamce, která má dneska svátek, napsal už ráno. Zase si vychutnáváme pohled na hvězdy. V jedenáct hodin by se mělo všechno zhasnout, takže by měly být ještě líp vidět, ale to už nevydržíme. Ve čtvrt na jedenáct jdeme spát.

Úterý 1. listopadu

Kaňon a bazén (Fish River Canyon, Ai-Ais Hot Springs Spa)

Vstáváme kolem půl sedmé. V sedm otevírá obchod a potřebujeme chleba, tady mají dobrý. Po snídani se opět vydáváme pro benzín, tentokrát ho naštěstí dostaneme. Náladu nám ovšem pokazí hláška hlídače po návratu „You can correct it over there,“ při níž ukazuje na jedno z kol. Opět jsme píchli. V přesouvání věcí z kufru dovnitř už začínáme mít slušný grif. I Liborův zákrok je rychlejší než minule.

Na hlavní vyhlídce na kaňon jsme kolem deváté. Světlo je teď podstatně lichotivější než večer. Ale přece jsme se sem netáhli takovou dálku kvůli těm pár fotkám! Vydáváme se tedy pěšky na další vyhlídku, která je zároveň začátkem dlouhého treku. Na ten se samozřejmě nechystáme. Ale stačí nám to i takhle, naskýtají se nám další pohledy do kaňonu, který je údajně po Grand Canyonu druhý největší na světě. Nenamazali jsme se, ani jsme si s sebou nevzali vodu. Jsme prostě nepoučitelní. Další zajímavé místo by se mělo nacházet v opačném směru od parkoviště, kam jsme se vrátili. Nasedáme do auta a jedeme k němu. Terén je ale hodně náročný, všude spousta ostrých kamenů, což nechceme bez rezervy riskovat, takže to po pár stech metrech vzdáváme a dál pokračujeme pěšky. Je to čím dál hezčí! Jsme tu v podstatě sami, kaňon ukazuje další svoje tváře a navíc roste i množství zajímavé květeny, která dodává krajině i fotkám ještě větší šmrnc. Jsou to hlavně urostlé sukulenty a červeně zbarvené juky. Teprve teď nelitujeme ty stovky kilometrů, které jsme se museli urazit. Jdeme až tak daleko, kam to má smysl – je opět horko, takže to nechceme přehánět.

Když dorazíme zpátky do kempu, panuje tam klid, všichni jsou někde v terénu. Doplnujeme zásoby a zajíždíme do stínu, abychom se naobědvali. Lančmít už nám docela leze krkem, ale bez možnosti vaření toho člověk moc nevymyslí a restaurace tu žádná není. V jednu hodinu vyrážíme do kempu Ai-Ais, který se také nachází v blízkosti kaňonu. Tentokrát nás tedy nečeká žádný zdlouhavý přesun, ale jen nějakých sedmdesát kilometrů. Krajina se zase

mění, projíždíme i mezi horami. Kemp vypadá hned od první chvíle dost dobře – liduprázdný, hodně zeleně včetně palem, krásný bazén... Registrujeme se a s radostí zjistíme, že už nemusíme platit 250 dolarů za další den v národním parku. Navíc v obchodě mají nezvykle nízké ceny, a to i za alkohol. Využíváme toho, že jsme tu brzy, a zajíždíme na benzínku, abychom nechali spravit píchlou pneumatiku. Verdikt ale zní, že to nemá smysl. Je v tak špatném stavu, že na autě už neměla co dělat. Platíme tedy sedmdesát dolarů za „diagnostiku“ a snahu ji aspoň na jednom místě opravit a doufáme, že do cíle už dojedeme bez defektu.

Zabíráme místo na stan na klidném místě na konci kempu. Což ovšem znamená, že to pak máme docela daleko k bazénu. U něj je jen jedna německá rodina (manželé s malým dítětem), kteří se pak vytratí, takže máme nějakou dobu bazén s krásnou tyrkysovou vodou sami pro sebe! Voda je teplá snad stejně jako vzduch, přece jen jsme v termálních lázních. Libor skočil do obchodu pro míchané drinky na bázi vodky Smirnoff a kreky, takže si to tu užíváme plnými doušky. Taky si to zasloužíme. Později dorazí skupina lidí, ale slunce už stejně každou chvíli zapadne za kopce, takže nám to až tak nevadí.

Na večeri se odebíráme do místní restaurace, objednávat si hovězí steak s květákem, mrkví a bramborovými růstí (130 \$), k tomu pivo. Jídlo je vynikající! Steak je nádherně měkký a šťavnatý, zelenina skvěle připravená a dochucená. Nejlepší jídlo za celé putování po Namibii. Rovnou se ptáme na snídaní. Dá se pořídit za 65 \$, ale kdybychom chtěli i slaninu a párečky, tak se cena vyšplhá na 150 \$, což nás moc nenalákalo. Zpátky u stanu sledujeme stav hvězd na obloze. Je jich tam zase spousta, ale kvůli rozsvíceným lampám nejsou moc vidět. Dopijíme datlovou brandy.

Středa 2. listopadu

Rozsochatý les (Quiver Tree Forest, Windhoek)

Kolem stanu se nám prohánějí paviáni. Jeden z nich se právě snaží vypořádat s ranní erekcí. A my s hladem. Po nákupu snídaní (párky a fazole), naplnujeme kanystr pitnou vodou, necháváme si dofouknout pneumatiky a přesně v devět opouštíme kemp. Opět jsme stáli před volbou jet buď kratší, ale horší cestou, nebo delší, ale s dřívějším napojením na asfaltovou B1. Vzhledem ke stavu našich pneumatik volíme druhou variantu. Asi po padesáti kilometrech východním směrem se tedy napojujeme na hladký povrch a stáčíme kormidlo na sever, tedy opačným směrem, než ukazují cedule navigující do Jihoafrické republiky. Dnešní přejezd je co do kilometrů nejdelší. Původně jsme ho chtěli rozdělit do dvou dnů, ale nakonec jsme si spočítali, že po asfaltce bychom mohli být ve Windhoeku za zhruba 5-6 hodin. A vzhledem k tomu, že v penzionu, kde máme rezervováno ubytování na poslední noc, měli i na tu dnešní volno, rozhodli jsme se nakonec vzít to jedním tahem.

Prvním větším městem, kterým projíždíme, je Keetmanshoop. Ale žádné štěstí nás tady nečeká, takže se opravdu jedná v tuhle chvíli jen o průjezd. Za městem odbočujeme doprava, míříme k poslední zajímavosti před návratem do hlavního města. Les plný aloe rozsochaté. Bohužel musíme zase pár kilometrů po nezpevněné cestě. Tou se dostaneme do kempu, kde platíme sedmdesát dolarů za osobu (platí i pro Giant's Playground) a pak pokračujeme ještě kousek ke vstupu do lesa. Stromy jsou nádherné a je jich tu opravdu spousta. Zato turisté tu nejsou až na vzácné výjimky žádní. Stromy fotíme z různých stran a úhlů. Je trochu zataženo, ale horko. Po návratu do kempu si dáváme na osvěžení kolu a využíváme wi-fi. Popojíždíme další asi čtyři kilometry k Giant's Playground, což by měly být formace vytvořené z rozsypaných balvanů. Ale aspoň zpoza plotu nemáme pocit, že bychom z toho padli na zadek, takže se otáčíme a jedeme zpátky. Přece jen se ještě vracíme do Keetmanshoopu, ale jen na benzínku, kde se chceme především najíst. Ve Wimpy objednávat burgery (kolem 80 \$). Chceme i kolu, ale ta jim došla, posílají nás do přílehlého obchodu provozovaného benzínkou. A je to jen dobře, protože ve Wimpy stojí kola pětadvacet dolarů, v obchodě deset. Z burgerů jsme nacpaní. Nebo spíš přecpaní.

Pak následuje poměrně fádňá a zdlouhavá cesta po B1. Kousek před cílem zapadá slunce a z již tak hezké krajiny vytváří přímo magický obraz. Jako by se s námi chtěla Namibie rozloučit v tom nejlepším světle a ve své největší kráse. Samotný Windhoek se na tom dojmu ale moc nepodílí. Navíc už je tma. V penzionu Banting Selfcatering (800 \$ se snídaní) jsme kolem půl osmé. Vítá nás bodrý postarší chlapík s velkou boulí na čele a jeho sympatická manželka, která právě vaří něco voňavého. Majitel se nás ptá, kteří dva z nás tvoří pár. Když odpovíme, že jsme jen přátelé, začne se omlouvat, protože nás na jednom z pokojů čeká společná peřina na manželské posteli. Ujišťujeme

ho, že nám to rozhodně nevádí. Vlastně ani nemáme hlad, takže večeri vynecháváme. Předpověď počasí na čtvrtek hlásí déšť. Asi už je opravdu nejvyšší čas vrátit se domů.

Čtvrtek 3. listopadu

Perníkový kostel (Windhoek)

Dneska opravdu nemusíme nikam spěchat. Celý den máme na hlavní namibijské město, které čítá tři sta tisíc obyvatel a velmi málo atrakcí hodných pozornosti. Snídaně je bohatá – vejce, párky, zelenina, jogurty... Do města jsme se chtěli dostat Uberem nebo taxikem, ale nakonec jsme vyrazili autem s nadějí, že minimálně u kostela najdeme místo k parkování. A našli – ne přímo před kostelem, ale kousek od něj, u vchodu do parku přilehlého k parlamentu.

Kostel Christus Kirche vypadá jako perníková chaloupka a je to nejznámější, upřímně řečeno asi spíš jediná aspoň trochu zajímavá dominanta města. Vstupní dveře jsou zavřené, ale zrovna sem dorazila nějaká německá skupinka s průvodcem, který jim odemyká, a tak se k nim připojujeme a vstupujeme dovnitř. Žádné terno to ale není. Pěšky pokračujeme kolem moderní budovy muzea k jeho původnímu sídlu, tzv. Alte Feste. To je momentálně opuštěné a zanedbané, ochranka spí na lavičce. U vchodu jsou aspoň vystaveny staré povozy, jinak není o co stát. Zkoušíme se tedy posunout o dům dál, do hotelu Heinitzburg, který je postaven na kopci a měl by odtud být pěkný výhled na město. Hotel vypadá pěkně a udržovaně, výhled je sice široký a daleký, ale nijak ohromující, restaurace na terase úplně prázdná. Když už jsme tady, dáme si nějaký drink. S Mončou si objednáme koktejly (66 a 68 \$), Libor coby řidič kávu. Všechno vypadá i chutná výtečně.

Vracíme se zpátky ke kostelu, pak scházíme kolem malého neupraveného a vyprahlého parku s honosným názvem ZOO Park na hlavní obchodní ulici. Protože už je poledne, hledáme v průvodcích doporučenou restauraci, ale ta už zřejmě mezitím zkrachovala. Další tip nás zavádí až do dvoupatrového centra řemesel (Craft Centre), kde usedáme na terasu Craft Café. Objednáváme hovězí steak za 115 dolarů, pití a nakonec i dezerty – banánový, mrkvový a citronový. Tedy každý z nás jeden. Po obědě brouzdáme centrem a hledáme suvenýry a dárky. Naštěstí nás tu nikdo nenahání, nepokřikuje na nás, můžeme si všechno jen tak v klidu prohlížet. A nakonec všichni uspějeme. Projdeme ještě pár obchodů se suvenýry na hlavní ulici, pak už se přesuneme do nákupního centra, kde máme vytyčen cíl nakoupit v hypermarketu potraviny na večeri. Je ale dost složité něco vhodného objevit, takže nakonec bude večere studená. A taky tekutá – vína bereme dost. Je potřeba oslavit úspěšné završení dvoutýdenního dobrodružství.

Vracíme se do penzionu, večeríme, koukáme v televizi na MasterChefa, popijeme tři lahve vína. Pak jdu majiteli zaplatit a ten mi sděluje, že před týdnem tu taky měli Čechy a jmenovali se Jan a Monika. Ptá se, jestli jsou to u nás běžná jména. Další dotaz mě trochu zaskočí – zda pijeme pivo. Odpovídám kladně, načež jsem obdarován sedmičkou vychlazeného místního moku. Tu už ale dneska určitě nedáme. Uléháme po půlnoci.

Pátek 4. listopadu/Sobota 5. listopadu

Odlet/Návrat

Vstáváme v půl osmé a balíme. Jako dárky jsem koupil šest piv značky Windhoek v plechovkách, což mi teď balení dost zásadním způsobem komplikuje. Monča mi pomáhá, abych vůbec mohl bágel zapnout. Snídaně je opět bohatá, jen pářečky vystřídalo výborné mleté maso. V půl desáté se loučíme a opouštíme penzion i Windhoek.

Cesta na letiště je pohodová, ještě trochu vyhlížíme surikaty, které se nám za celou dobu nepodařilo nikde spatřit, ale je nám jasné, že z auta je asi zahlédnout ani nemůžeme. Místo toho se s námi loučí početná skupina opic prohánějících se kolem silnice. Musíme dotankovat plnou nádrž, pak teprve vracíme auto. Obsluhu informujeme o poškozené pneumatice, musíme vyplnit protokol, v němž se zřikáme zodpovědností. I přesto nám pak půjčovna Hertz naučtovala přes pět tisíc dolarů. Což je naprosto nehorázné a po návratu jsem se to snažil řešit, ale komunikace ze strany půjčovny byla nulová. Naštěstí pojišťovna Blue Insurance reagovala svižně a slíbila nám plnou náhradu.

V letištní hale si dopřáváme pivo, které jsme dostali od pana domácího a Monča si nechává fólií zabalit bágel (60 \$). Odbavovací přepážka je prázdná, takže jsme rychle vyřízeni. Odlétáme ve 13:20, let probíhá v pohodě, ale jako druhé

jídlo jsme dostali jen sendvič. Po přeletu do Doha nás překvapilo, že let do Frankfurtu je naplánovaný až na druhou hodinu ranní, kdežto v rezervaci máme uvedený let o hodinu dřívější. Což znamená, že ve Frankfurtu budeme mít na přestup jenom dvě hodiny místo tří. Vzhledem k tomu, že si budeme muset vyzvednout bágly a znovu projít odbavením, to bude docela našponované. Hlavně nesmíme mít zpoždění. Přilétáme ale včas, takže všechno v klidu stiháme. Poslední úsek do Prahy je krátký, letušky sotva stihnou roznést občerstvení, a už zase klesáme. Do Prahy, kde už panuje podzimní počasí a teplota, která je zhruba o třicet stupňů nižší, než na jakou jsme byli za poslední dva týdny zvyklí. Co se dá dělat...

Závěr

Namibie je krásná a zajímavá země. A na africké poměry velmi civilizovaná a bezpečná. Jediné, co nám kazilo dojem, byly hodně dlouhé přesuny po nekvalitních cestách, které byly zkouškou nejen tlumičů, ale i pozornosti a nervů. Nicméně všechna hlavní místa – Spitzkoppe, Etosha, vesnice kmene Himba, alespoň část Skeleton Coastu, poušť Namib v čele s Deadvlei, Kolmanskop, Fish River Canyon i Quiver Tree Forest – nás okouzila. Snad jen Windhoek nás ničím nenadchnul, ale to jsme ani neočekávali. Cenově jsme se pohybovali zhruba na úrovni českých cen, někdy (především u jídla v restauracích) o něco výš. Naopak benzín byl levnější. Celkem jsme najeli pět tisíc kilometrů. Kompletní náklady včetně letenky se vyšplhaly na zhruba 33 000 korun na osobu.